

Я досліджую світ

4 клас

Дата: 13.03.2025

Клас: 4 – А

Предмет: *ЯДС*

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема: *Як влаштована Сонячна система. Повторення.
Чим можна замінити корисні копалини.*

Мета: мати уявлення про Всесвіт і Сонячну систему; значення різних видів карт; моделювати Сонячну систему, сузір'я, зміни земної поверхні, обертання Землі; розповідати про вплив Сонця і Місяця на нашу планету, наводити приклади небесних тіл, обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Пролунав уже дзвінок,

Нас покликав на **у** - уважні

р - розумні

о - організовані

к - кмітливі

Сьогодні

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Як рухається наша планета?

Що є наслідком обертання Землі
навколо своєї осі?

Що відбувається внаслідок
обертання Землі навколо Сонця?

Навколо Сонця обертається 8 небесних тіл. Усі вони менші від Сонця і не випромінюють світла. Ці тіла називають планетами. Планети – холодні тіла, вони світяться відбитим сонячним світлом. Сонце освітлює і нагріває планети.

Більшість планет обертається навколо Сонця шляхом, що нагадує овал.

Планета – велике кулеподібне небесне тіло, що обертається навколо Сонця.

Шлях, яким планета рухається навколо Сонця, називають **орбітою**.

Розгляньте малюнок. Назвіть планети

Сонце разом з Меркурієм, Венерою, Землею, Марсом, Юпітером, Сатурном, Ураном і Нептуном, які рухаються навколо нього, входить до складу *Сонячної системи*. Кожна планета рухається навколо Сонця власною орбітою.

Сонце разом з небесними
тілами, які навколо нього
обертаються, утворює
Сонячну систему.

Розгляньте малюнок на с. 69. Поміркуйте, яка планета має найдовшу орбіту, а яка – найкоротшу.

Важливим для нас небесним тілом, яке добре видно із Землі, є Місяць. Він – супутник Землі. Обертаючись навколо Землі, Місяць разом з нею рухається навколо Сонця. Як і Земля, Місяць – не розжарена куля, а тому не випромінює власного світла. Від його поверхні відбиваються сонячні промені, що падають на нього.

За розмірами Місяць учетверо менший за нашу планету. На ньому немає повітря і не виявлено жодних ознак життя. Місяць здійснює один оберт навколо Землі за 27 днів.

- Чи доводилося вам спостерігати за Місяцем увечері? Чи завжди він виглядає однаково?

«Місяць народився» – так зазвичай говорять, коли Місяць виглядає як вузенький серп, що висить невисоко над горизонтом. Щовечора вигляд Місяця змінюється. Вузький серп поступово «росте» та перетворюється на півкруг і, нарешті, у повний круг (диск). Зміна вигляду Місяця на небі – це його фази.

Від місяця не зріє пшениця.

Світить місяць, та не гріє.

Гарно і при місяці, коли сонця
немає.

<https://www.youtube.com/watch?v=A4OLi0YX-tM>

Завдання 1

Підпиши планети Сонячної системи на малюнку.

Завдання 2

Пронумеруй планети в порядку їхнього віддалення від Сонця. Перевірте одне одного.

3 Земля	4 Марс	6 Сатурн	8 Нептун
7 Уран	2 Венера	1 Меркурій	5 Юпітер

Завдання 3

Запиши назву небесного тіла, яке найкраще видно із Землі.

Місяць

Завдання 5

Познач , які твердження про Місяць є правильними.

- ☒ Зміна вигляду Місяця на небі – це його фази.
- ☐ Місяць обертається тільки навколо Землі.
- ☐ Місяць – розпечена куля. Тому його видно на небі.
- ☒ Місяць учетверо менший за нашу планету.
- ☒ На Місяці немає повітря, тому не існує життя.

1. Які небесні тіла входять до складу Сонячної системи?

2. Намалюйте схему Сонячної системи або виготовте її модель із пластиліну.

3. Продовжіть речення:
«Сьогодні я дізнався/дізналася....»;
«Я зрозумів/зрозуміла...»;
«Я спробую...».

4. Які найбільші труднощі ви відчули під час вивчення цієї теми? Як плануєте їх здолати?

П

позиція

О

обґрунтування

П

приклад

С

судження

- Я вважаю, що ...
- Тому що ...

- Я можу довести це на прикладі ...
- Зважаючи на це, я роблю висновок про те, що ...

Повторити тему на ст. 69-70,
зошит ст. 38, 39 (5).

Намалюйте схему Сонячної
системи або виготовте її модель
із пластиліну.

Тренажер

<https://learningapps.org/24897774>

Роботи надсилайте на Human

Використані джерела:

<https://vsimpptx.com/author/ya-doslidzhuyu-svit-gilberg-tg-tarnavska-ss-grubiyen-lv-pavich-nm-4-klas>